

moć u radu, ali zamjera odsjeku što se bavi isključivo speleološkim radom. Članovi Speleološkog odsjeka smatraju, da

je ovakovo mišljenje posve krivo i neispravno i na štetu budućem radu odsjeka.

S. B.

VIJESTI

NESREĆA U JAMI

U svibnju godine 1955 došlo je do nesretnog slučaja u jami LONG CHURN CAVE (Engleska), kada su članovi planinarskog društva iz Cleckheatona istraživali spomenutu jamu. Mladi engleski istraživač pećina J. E. Fischer, spuštajući se niz ljestve, u dublinu od 137 metara, strmoglavio se u dubinu i zadobio smrtne ozljede. Uzrok te nesreće su ljestve, koje su bile načinjene od alpinističkog penjačkog užeta, sa istrošenim sigurnosnim vlaknom te su ljestve u kritičnom momentu pukle.

Članovi Speleosluzbe spasavanja izvadili su već mrtvo tijelo unesrećenoga dvadeset minuta iza nesreće.

TEŠKA NESREĆA U PEĆINI

U pećini Mc Ferrin Cave, kod Greenvillea u državi Tennessee (USA), došlo je dne 13. svibnja o. g. do teške nesreće. William O. Ricker, Henry Duncan, Jack Ricker, Bobby Ricker i Glen Mc Amis organizirali su pohod u spomenutu pećinu. Mladi istraživači naišli su u unutrašnjosti pećine na otrovni plin, kojeg je miris bio sličan eteru. Udišući taj plin bilo im je otežano disanje i brzo su se onesvijestili. Na sreću, jedan od spomenutih bio je još u stanju da izađe iz pećine i potraži pomoć.

Članovi greenwillske službe spasavanja pritekli su unesrećenima u pomoć pruživši im kisik i umjetno disanje. Dvojica su ubrzo dovedena k svijesti, dok je Henry Duncan umro, a William O. Ricker prevezen u teškom stanju u bolnicu.

Pećina Mc. Ferrin Cave je već od ranije dobro poznata i pretražena pećina, te nije dolazilo do sada do sličnih nesreća. Do danas još nije poznato, što je izazvalo otrovni plin.

Š. M.

HISTOPLASMOSIS

U nekim su venezuelskim pećinama speleolozi i posjetioci pećina ugroženi od opasne bolesti histoplasmosis, koja je jako endemična za neke pećine u Venezueli. Bolest se pripisuje infekciji patogenim gljivama HISTOPLASMA CAPSU-

LATUM. Bolest prodire kroz respiratorne organe i napada cijeli sistem, dok se konačno ne lokalizira u plućima, gdje se manifestira kao brochopneumonia ili akutna tuberkuloza. Do sad je poznato, da je već četrnaest osoba obolilo od te opasne bolesti i da pećine CUEVA DE LA VIEJA, CUEVAS DEL PENÓN i CUEVA PLÁCIDO daju utočište tim opasnim gljivama. Speleolozi su počeli sistematskim ispitivanjem tla svih pećina, sa namjerom, da se ustanovi, koje su pećine opasne, a koje neopasne za posjećivanje.

sm.

II. INTERNACIONALNI SPELEOLOŠKI KONGRES

II. Internacionalni kongres speleologa održat će se od 1. do 8. listopada 1956. g. u Bariju, Lecce i Salernu u Italiji. Na kongresu rad će se odvijati po stručnim sekcijama. Predviđene su sljedeće sekcije: 1. Hidrologija i krška morfologija; 2. Kemija, podzemna meteorologija i geofizika; 3. Biologija (botanika i zoologija); 4. Paleontologija i arheologija; 5. Dokumentacija i tehnika.

Na kongresu će se raspravljati o pećinskoj terminologiji, jedinstvenim speleotopografskim znacima i katastru pećina.

Komisiju za speleologiju Planinarskog Saveza Hrvatske zastupat će na kongresu njen pročelnik Slavko Marjanac.

Š.

VIJEST

U vremenu od 10. VIII. do 12. VIII. 1957 boravila je član speleološkog odsjeka P. D. »Željezničar« Beatrice Đulić u Laichingenu, kao gost tamošnjeg Höhlen- und Heimatsverein-a. Za to vrijeme posjetila je u društvu speleologa iz Laichingena pećine i ponore: Scheilkingen, Siergenstein, Sontheimer-Höhle, Steinerne Haus, Laichinger Tiefhöhle i Scheltershöhle, te tri krška jezera: Aachtopf, Uhrsringtopf i Blautöpf, i upoznala organizaciju i rad spomenute speleološke grupe.

PRVI SPELEOLOŠKI TEČAJ U NAŠOJ ZEMLJI

Komisija za speleologiju Planinarskog saveza Hrvatske, nakon što je riješila niz važnih organizacionih pitanja same komisije, uočila je potrebu uzdizanja novih kadrova speleologa iz redova mladih planinara i omladinaca, te je prišla organizaciji prvog speleološkog tečaja u našoj zemlji.

Na sastanku komisije je zaključeno, da se speleološki tečaj održi u Ogulinu od 3. VII. do 7. VII. o. g. Da Ogulin bude prvo mjesto, gdje će se održati speleološki tečaj, organizatore tečaja rukovodila su tri razloga: Ogulin po svom geografskom smještaju predstavlja približno centar NR Hrvatske, te je tečajcima iz raznih krajeva Hrvatske omogućen dolazak na tečaj s manjim finansijskim troškovima. Zatim, speleološki objekti nalaze se u samome gradu Ogulinu, te je i teoretski i praktički dio tečaja lakše provediv. Napokon, Ogulin ima odlične uvjete da gaji speleologiju, a do danas u njemu nema ni traga o bilo kakvoj speleološkoj djelatnosti. Ovim je tečajem Komisija za speleologiju htjela izazvati kod ogulinskih planinara izvjestan interes za ovu našu najmlađu granu planinarstva.

Speleološki tečaj zamišljen je u vidu cijelog niza kratkih kurseva iz oblasti prirodnih nauka i speleoloških disciplina, koje su u speleologiji zastupljene.

Kao prvi kurs iz spomenutog niza organiziran je speleo-topografski kurs, kojeg je prvi dio održan u Ogulinu, dok će se drugi dio održati pod kraj ove godine negdje u Istri. Ostali kursevi iz područja speleo-biologije, mikrometeorologije i prehistorije održat će se tokom 1958. godine. Svrha speleo-topografskog kursa u Ogulinu bila je, da se tečajci upoznaju tehnikom premjeravanja, topografskog snimanja i izrade planova horizontalnih speleoloških objekata. Nastavni program bio je podijeljen na teoretska predavanja, vježbe i praktički rad. Teoretski dio tečaja održan je u prostorijama Auto-moto kluba, a praktičan rad izveden je u Đulinom ponoru i pećini Medvednici. Na teoretskom dijelu kursa te-

čajci su stekli osnovno znanje iz područja dinamske geologije, historijske geologije, paleontologije, petrografije, speleo-morfologije i speleo-topografije. Uz predavanja, koja su bila popraćena brojnim crtežima, tečajci su imali na raspolaganju dobro uređenu petrografsku zbirku i zbirku fosila, koju im je stavio na raspolaganje speleološki odsjek Planinarskog društva »Željezničar« iz Zagreba. Poslije svakog predavanja otvorena je diskusija te su tečajci imali mogućnosti, u nevezanom razgovoru sa nastavnikom, nadopuniti i proširiti stečeno znanje, i dobiti razjašnjenja na mnoga pitanja. Predavanja su držali Slavko Marjanac i Božičević Srećko, apsolv. geologije. Na praktičnom dijelu kursa svaki je tečajac imao mogućnosti da pod rukovodstvom instruktora snimi dio objekta, u kojem je vršen praktičan rad. Tečajci su snimali situacioni plan, te uzdužni i poprečne presijeke pećinskih kanala. Svi su tečajci pokazali velik smisao i ljubav za taj rad i dobro savladano teoretsko znanje stečeno u vrlo kratkom vremenu. Praktički rad izveden je pod nadzorom S. Marjanca.

Na kursu je bilo 18 tečajaca i to: 3 člana SO PD »Javor« iz Zagreba, 3 člana SO PD »Zagreb« iz Zagreba, 3 člana SO PD »Željezničar« iz Zagreba, 3 člana SO PDS »Velebit« iz Zagreba, 1 član SO PD »Dubovac« iz Karlovca i 5 članova SO PD »Mosor« iz Splita. Na kurs su bila pozvana i 2 člana PD »Klek« iz Ogulina, koji se pozivu nisu odazvali i 1 član SO PD »Rudar« iz Raše, koji također nije prisustvovao kursu, jer je bio službeno spriječen.

Posljednjeg dana kursa upriličena je ekskurzija na Klek, gdje su rekonoscirani speleološki objekti.

Naš speleološki tečaj je prvi takve vrste u Jugoslaviji i predstavlja prekretnicu u fazi razvoja speleologije u okviru planinarstva. Ovim je tečajem manifestirana zajednička težnja za što većim zblizenjem naših planinarskih društava i međusobne suradnje, te izmjene misli i dosadašnjih iskustava. Sigurno je, da ne bi bilo na odmet slično nešto postići i u medurepubličkom pogledu.